

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 1188
Ημερομ. Κατάθεσης: 19/2/2025

ΑΝΑΦΟΡΑ

Αθήνα, 17/2/2025

Της: Ασημακοπούλου Σοφίας – Χάιδως, Βουλευτού Β' Πειραιά

ΠΡΟΣ: Την κ. Υπουργό Πολιτισμού

ΘΕΜΑ: «Αίτημα του Δημάρχου Σύμης για την αποτροπή και ακύρωση κάθε πρακτικής που γίνεται ανεκτή ή προωθείται από υπαλλήλους της Υπηρεσίας Νεωτέρων Μνημείων & Τεχνικών Έργων της Δωδεκανήσου, που ως παρέμβαση, αλλοιώνει και καταστρέφει την αρχιτεκτονική φυσιογνωμία της Σύμης»

Κυρία Υπουργέ,

Ο Δήμαρχος της Σύμης, δρώντας εξ' ονόματος μεγάλης μερίδας ντόπιων πολιτών και της πλειονότητας του Δημοτικού του Συμβουλίου, έθεσε υπόψη μας επιστολή που απηύθυνε προς την πολιτική ηγεσία της χώρας, εντός της οποίας καταθέτει την διαμαρτυρία του για πρακτικές που γίνονται ανεκτές ή προωθούνται από υπαλλήλους της Υπηρεσίας Νεωτέρων Μνημείων & Τεχνικών Έργων της Δωδεκανήσου που αλλοιώνουν και καταστρέφουν την αρχιτεκτονική φυσιογνωμία της Σύμης, ενώ, στο τέλος αυτής παρατίθενται και καταγραφές παραδοσιακών κειμένων, που αναδεικνύουν την ανάγκη διαφύλαξης της παραδοσιακής κουλτούρας δόμησης στο νησί.

Κατόπιν επικοινωνίας του μαζί μας, ο ανωτέρω, μας ζήτησε να διαμεσολαβήσουμε ενώπιόν σας, διαβιβάζοντας προς το μέρος σας το αίτημα για λήψη των απαραίτητων νομοθετικών πρωτοβουλιών προς αποτροπή και ακύρωση κάθε πρακτικής που γίνεται ανεκτή ή προωθείται από υπαλλήλους της Υπηρεσίας Νεωτέρων Μνημείων & Τεχνικών Έργων της Δωδεκανήσου, που ως παρέμβαση, αλλοιώνει και καταστρέφει την αρχιτεκτονική φυσιογνωμία της Σύμης.

Με δεδομένα όλα τα παραπάνω και αφού λάβετε υπόψη τα αναφερόμενα στη συνημμένη επιστολή, σας παρακαλώ, να τα εξετάσετε και να αποφανθείτε σχετικά.

Η αναφέρουσα Βουλευτής

Ασημακοπούλου Σοφία - Χάιδω

Επισυνάπτεται: Η ανωτέρω αναφερόμενη επιστολή του Δημάρχου Σύμης.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΝΟΜΟΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΣΥΜΗΣ

Πληροφορίες:

Τηλέφωνο : 2246360420

Σύμη, 13.02 2025

Αριθμ. Πρωτ: 447

ΠΡΟΣ:

Πρωθυπουργό Της Ελλάδας
κ. Κυριάκο Μητσοτάκη

ΚΟΙΝ:

Αρχηγούς κομμάτων

1. Πρόεδρο «ΠΑΣΟΚ- ΚΙΝΑΛ»

κ.Νίκο Ανδρουλάκη

2.Πρόεδρο «ΣΥΡΙΖΑ»

κ. Σωκράτη Φάμελλο

3.Γ.Γ. ΚΕ ΚΚΕ

κ. Δημήτρη Κουτσούμπα

4. Πρόεδρο «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ»

κ. Κυριάκο Βελόπουλο

5. Πρόεδρο «Νέα αριστερά»

κ.Αλέξη Χαρίτση

6. Πρόεδρο «ΝΙΚΗ»

κ. Δημήτρη Νατσιό

7.Πρόεδρο «ΠΛΕΥΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ»

κα Ζωή Κωνσταντοπούλου

ΘΕΜΑ: «Παρεμβάσεις στην αρχιτεκτονική φυσιογνωμία της Σύμης»

Αξιότιμε Κύριε Πρωθυπουργέ,

Με την παρούσα επιστολή επιθυμούμε να σας εκφράσουμε την έντονη ανησυχία και αγανάκτηση των κατοίκων και επιχειρηματιών της Σύμης σχετικά με τις αυθαίρετες, αδικαιολόγητες και καταχρηστικές πρακτικές των υπαλλήλων της Υπηρεσίας Νεωτέρων Μνημείων & Τεχνικών Έργων Δωδεκανήσου .

Η Σύμη, όπως σας είναι γνωστό, έχει αναγνωριστεί διεθνώς για την αρχιτεκτονική της μοναδικότητα και έχει καταταχθεί στους 40 ομορφότερους δρόμους του κόσμου.

<https://www.housebeautiful.com/lifestyle/g43990023/most-beautiful-streets-in-the-world/?fbclid=IwAR0K9TqsNTvbprR1bBlfdpyl2izv-Qp9nv6GDnlPBkkHTLL0xkSixchT-38>

Η ομορφιά αυτή είναι αντικειμενική και προκύπτει από τον τρόπο με τον οποίο κατασκευάστηκε αυτός ο Οικισμός. Αν ανατρέξει κανείς στο δίκαιο που ίσχυε στη Σύμη μέχρι την Ενσωμάτωση, δηλαδή το Βυζαντινό Δίκαιο, θα δει ότι το μοναδικό μέλημα αυτού που ήθελε να κτίσει κάτι ήταν η αποδοχή των γειτόνων (σελ. 98, 111 και 112 της εξαβίβλου του Αρμενόπουλου). Έτσι κτίστηκε ένας Οικισμός με κοινωνική συναίνεση. Η Αρχιτεκτονική των κτιρίων, ήταν μέλημα των αρχιτεκτόνων, οι οποίοι σχεδίαζαν με ευμετρία. Δεν θα δείτε πουθενά στην Σύμη συμμετρίες και πολύ περισσότερο επαναλήψεις αρχιτεκτονικών στοιχείων. Κάθε κτίριο έχει το δικό του χαρακτήρα από όλες τις απόψεις. Όμως ο κανόνας του φ (χρυσή τομή) είναι γενικός.

Όλα τα αρχιτεκτονικά στοιχεία αποσκοπούν σε λειτουργικές ανάγκες, όπως στην απορροή ομβρίων οι κορνίζες ή στην θερμομόνωση και τον αερισμό οι τρίγωνες στέγες. Είναι παράλογο να μιλούμε στη Σύμη για τυπικά αρχιτεκτονικά στοιχεία, όπως οι εξώστες, οι πόρτες ή τα παράθυρα. Κανένα σπίτι δεν είναι ίδιο με το άλλο, ούτε σε μέγεθος ούτε σε ύψος, αλλά μόνο σε αναλογίες.

Κι όμως, ενώ το νησί μας, χάρις σε αυτήν την νοοτροπία, λαμβάνει παγκόσμιες διακρίσεις, οι ίδιες οι ελληνικές αρχές, που με σχετική Απόφαση Υπουργού το επέβαλαν, το καταστρέφουν με άστοχες, αυθαίρετες και ανατιολόγητες αποφάσεις. Με αποτέλεσμα ενώ ο Οικισμός κατά το μεγαλύτερο μέρος του να παραμένει ακατοίκητος, να ασχολούνται με τις κορνίζες.

Οι αποφάσεις και οι παρεμβάσεις τους όχι μόνο δεν προστατεύουν τον μοναδικό κλασικό οικισμό της Ελλάδας, αλλά, αντιθέτως τον καταστρέφουν, οδηγώντας σε αλλοίωση του αρχιτεκτονικού του χαρακτήρα και σε οικονομική και ηθική εξόντωση του πληθυσμού του νησιού.

Αυθαίρετες παρεμβάσεις που πλήττουν την αρχιτεκτονική φυσιογνωμία της Σύμης

Οι κάτοικοι και οι επιχειρηματίες της Σύμης γίνονται μάρτυρες μιας πρωτοφανούς επίθεσης ενάντια στην πολιτιστική κληρονομιά του νησιού.

Συγκεκριμένα:

- Υποχρεούμαστε να αφαιρέσουμε τις διακοσμητικές κορνίζες γύρω από πόρτες και παράθυρα, δήθεν για να γίνει διάκριση μεταξύ κτιρίων προ του 1919 και μεταγενέστερων, πράγμα που είναι ατεκμηρίωτο και στερείται ιστορικής ή αρχιτεκτονικής λογικής. Ενώ δημιουργεί τεράστια προβλήματα λόγω των υδάτων της βροχής που δεν αποβάλλονται από τις όψεις.
- Αναγκάζομαστε να αντικαταστήσουμε τα παραδοσιακά σιδερένια κιγκλιδώματα με γαλβανιζέ σωλήνες (!), μια παρέμβαση που όχι μόνο δεν συνάδει με την αρχιτεκτονική του νησιού, αλλά την καταστρέφει και οδηγεί σε μαρασμό τα λίγα εναπομείναντα σιδεράδικα του νησιού.
- Αντιμετωπίζουμε αυθαίρετους περιορισμούς στα χρώματα βαφής των κτιρίων, καθώς μας επιβάλλεται η χρήση συγκεκριμένων χρωμάτων υδριάλου που διατίθενται μόνο στην Αθήνα, αυξάνοντας υπερβολικά το κόστος και καθιστώντας τη συντήρηση των κτιρίων δυσβάσταχτη. Οι Συμιακοί χρησιμοποιούσαν χρώματα με βάση τον ασβέστη ο οποίος προστατεύει και από ασθένειες. Άλλωστε το ίδιο έκαναν και με τους δρόμους και τις στέρνες τους.
- Οι επιχειρηματίες εξαναγκάζονται να αφαιρέσουν τις τέντες των καταστημάτων τους, παρά το γεγονός ότι διαθέτουν εγκεκριμένες άδειες από την ίδια Υπηρεσία. Ένα μη σταθερό προστέγασμα είναι απαραίτητο για τις σημερινές συνθήκες εργασίας των καταστημάτων. Θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί με σοβαρότητα και συνολικά, ώστε να μην παρατηρούνται και φαινόμενα διαφορετικής αντιμετώπισης.

Καθυστερήσεις και εμπόδια στην ανάπτυξη του νησιού

Εκτός από τις αυθαίρετες αισθητικές παρεμβάσεις, οι ενέργειες της Υπηρεσίας έχουν οδηγήσει σε δραματική καθυστέρηση στην έκδοση οικοδομικών αδειών, οι οποίες πλέον εκκρεμούν για δύο ή και περισσότερα χρόνια. Αναγκάζονται οι μελετητές μηχανικοί να αποτυπώνουν ένα – ένα τα χαλικάκια των αυλαίων χώρων και άλλων αρχιτεκτονικών στοιχείων κάτι που θα μπορούσε να γίνει με πιο απλούς τρόπους. Πχ. Μια φωτογραφία.

Το αποτέλεσμα είναι:

- Να παγώνουν οι επενδύσεις, καθώς οι επιχειρηματίες εγκαταλείπουν τις προσπάθειες αποκατάστασης και αξιοποίησης των κτιρίων τους.
- Να εμποδίζεται η εκτέλεση δημοτικών έργων και η ανάπτυξη του νησιού.
- Να αναγκάζονται οι κάτοικοι να εγκαταλείψουν τη Σύμη, απογοητευμένοι από την αδυναμία να διατηρήσουν ή να επισκευάσουν τις ιδιοκτησίες τους.

Η Σύμη κινδυνεύει – Ζητούμε άμεση παρέμβαση

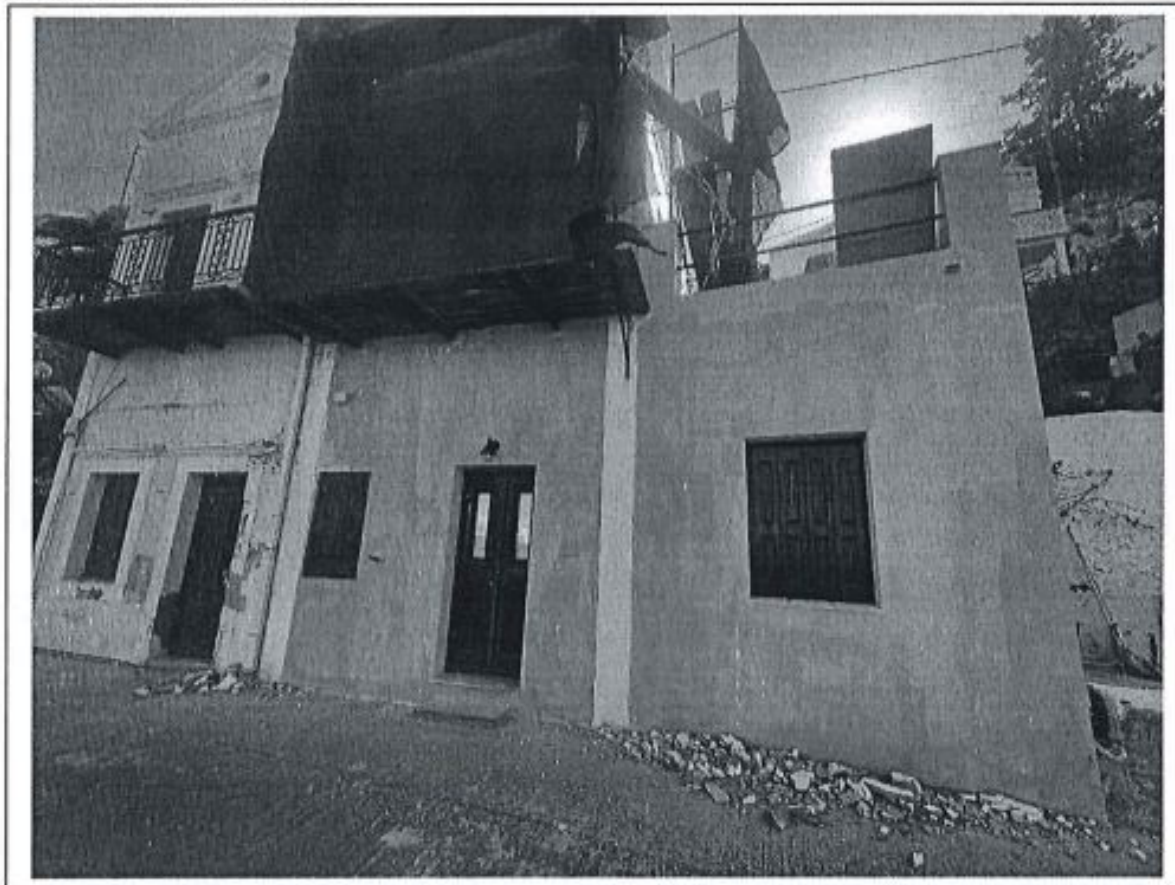
1 Σύμη, Ελλάδα εκπληκτικό ελληνικό νησί ianwool // Getty Images

Οι προσόψεις των σπιτιών στο λιμάνι της Σύμης είναι ορατές μόλις το πλοίο σας πλησιάσει στο λιμάνι – αλλά για μια πιο προσεκτική ματιά, κάντε μια βόλτα στον κεντρικό δρόμο (Ακτή Παύλου) και σταματήστε σε ένα καφέ κατά μήκος της διαδρομής. Μεταξύ των κορεσμένων χρωμάτων και του εφέ trompe l'oeil των παραθυρόφυλλων, μοιάζει σχεδόν σαν τα κτίρια να έχουν σχεδιαστεί με κραγιόνια. Από αυτήν την εικόνα προκύπτει αβίαστα ότι στη Σύμη δεν υπάρχουν δύο ίδια κτίρια ή αρχιτεκτονικά στοιχεία που να είναι αντίγραφα άλλων.

Για όλους αυτούς τους λόγους, απαιτούμε την άμεση παρέμβασή σας για:

1. Τερματισμό της αυθαίρετης αφαίρεσης διακοσμητικών στοιχείων και αλλοίωσης των παραδοσιακών προσώπων. Άλλωστε είναι οφθαλμοφανές ότι αυτό το κτίριο, όπως το επιβάλλει η Υπηρεσία, δεν ανήκει στον Οικισμό της Σύμης.

2. Διαβούλευση με τους κατοίκους και τους επιχειρηματίες πριν από οποιαδήποτε παρέμβαση που αφορά την αρχιτεκτονική του οικισμού.
3. Επιτάχυνση της έκδοσης οικοδομικών αδειών και άρση των γραφειοκρατικών εμποδίων που παρακωλύουν τη συντήρηση των κτιρίων.
4. Διαμόρφωση ενός σαφούς και δίκαιου θεσμικού πλαισίου, ώστε να πάψει η αυθαίρετη ερμηνεία των νόμων από υπαλλήλους της Υπηρεσίας.
5. Απομάκρυνση των υπαλλήλων που έχουν επιβάλει αυτές τις παράλογες πρακτικές, καθώς έχουν αποδείξει την αδυναμία τους να διαχειριστούν με ευαισθησία και γνώση το αρχιτεκτονικό απόθεμα του νησιού.

Η Σύμη δεν μπορεί να συνεχίσει να υφίσταται αυτή την κακοποίηση.

Σας καλούμε να αναλάβετε δράση άμεσα, ώστε να προστατευτεί η αρχιτεκτονική μας κληρονομιά, να σταματήσει ο οικονομικός μαρasmus και να μπορέσουν οι κάτοικοι και οι επιχειρηματίες του νησιού να διατηρήσουν και να αναπτύξουν την περιουσία και τη ζωή τους χωρίς τον αυθαίρετο διωγμό της Υπηρεσίας Νεωτέρων Μνημείων.

Και επειδή επανειλημμένα έχουμε απευθυνθεί στην αρμόδια υπουργό κα Μενδώνη και δεν έχουμε λάβει ουδεμία απάντηση, αναμένουμε τις δικές σας ενέργειες .

Αφήστε τη Σύμη να διατηρήσει την ομορφιά της.

Σταματήστε το έγκλημα κατά της πολιτιστικής της κληρονομιάς.

Συνημμένα: Τα χωρία του Βυζαντινού δικαίου που αφορούν στο χτίσιμο σπιτιών και στην αποκατάσταση χαλατών.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΚΑΛΟΔΟΥΚΑΣ

Καὶνὺργιον πρᾶγμα κάμνει πινὰς ἢ μὲ τὸ νὰ κτίζη, ἢ νὰ χαλᾷ τί-
ποτε, καὶ νὰ μεταλλάσῃ τὴν προτέραν τὴ θεωρίαν.

Εἴτε δικαίως, εἴτε ἀδίκως κτίζη καὶνὺς, ἐμποδίζεται ἀπὸ τῶν γειτό-
νων, ἕως ὃ νὰ ἐξεταχθῇ ἐπιμελῶς ἡ ὑπόθεσις. εἰ δὲ περὶ κοινοτομίας,
τῆτέσιν ὅταν μέλλῃ νὰ κάμῃ τινὰς κτίριον καὶνὺργιον, κάμνει χρεῖα νὰ
ἐρωτᾷ τὸν Κριτὴν, καὶ τοὺς γείτονας, καὶ νὰ πέρῃ θέλημα.

Εἰκέινος ὅπῃ τὸν βλάπτει τὸ καὶνὺργιον κτίριον, παρὰγγέλλει καὶ χωρὶς
Ἀρχόντος, καὶ ἀπατόσῃ, καὶ μὲ ξένον πρόσωπον, καὶ παρὼν ἀρεσκό-
μενος, καὶ ἐὰν λείπῃ εἰς τόπον μακρῶν, καὶ θέλωντας, καὶ μὴ θέ-
λωντας ἐμποδίζεται ἐκεῖνος ὅπῃ μέλλει νὰ κάμῃ τὸ καὶνὺργιον κτίσμα,
εἰ δὲ μὴ ζημιῶται.

Περὶ Ἀνακαινισμῷ Σπητίῃ παλαιῷ.

Προσάσσομεν ἐκεῖνον ὅπῃ θέλει νὰ ἀνακαινίσῃ τὸ παλαιὸν σπητί,
νὰ μὴ τὸ παραλλάξῃ ἀπὸ τοῦ παλαιῦ χῆμα, ὅτε τὰ φῶτα, ἢ τὴν
θεωρίαν, ἢ τὴν ἀγναύτησιν τῶν Γειτόνων νὰ ἀποκλείῃ, παρὰ μόνον αὐτῷ
ἐχῇ τοιαύτῃ δαλείᾳ μὲ ἐρώτησιν, καὶ συμφωνίαν αὐτῶν, ὅπῃ νὰ τὸν συγ-
χωρῶν, ὅτι νὰ τὸ ἀλλάσῃ καθὼς θέλει ἀπὸ τοῦ παλαιῦ χῆμα. ἐκεῖνος
ὅπῃ

ὅπῃ ἐχῇ τοιαύτῃ δαλείᾳ, ὥς κτίζη ἀνεμπόδιστα καθὰς θέλει, αὐτὸν βλά-
πτῃ καὶ τοὺς Γείτονας, ἐπειδὴ τῆτο μὲ συμφωνίας ἐγίνε, καὶ μὲ ἐρωτήσεως
τῶν ἑδωκάν θέλημα. ὅταν δὲ δύο σπητῖα ἀντικρυς εἶναι, πρέπει νὰ ἀπέ-
χῃ ἀνάμεσα αὐτῶν, ἀπὸ τὸ εἷς μέρος, καὶ τὸ ἄλλο δώδεκα ποδάρια, ἀ-
πὸ τὰ θεμέλια τῶν σπητίων, καὶ ἕως τὸ ὕψος ὅλον. διότι ὅταν φυλάττε-
ται τὸ διάστημα τῆτο, τότε ἐχῇ ἄδειαν καθεὶς εἷς νὰ συκώτῃ τὸ σπη-
τίον εἰς ὅτον ὕψος θέλει, νὰ κάμῃ καὶ παρὰθῦρα ὅσα θέλει, καὶ κα-
θὼς τὰ θέλει, καὶντε καὶνὺργιον κτίζη, καὶντε παλαιὸν ἀνακαινίσῃ σπητί,
εἴτε ὑπὸ πυρὸς ἐκάη, καὶ τὸ ξανακτίζη.